

**T.C.
SAKARYA BAM
7. HUKUK DAİRESİ**

DOSYA NO : 2020/95
KARAR NO : 2020/93
DAVANIN KONUSU : Kayıt Kabul
KARAR TARİHİ : 27/01/2020

ÖZET: İflas alacaklısının, kayıt ve kabul davası açmadan önce, TTK.'nın 5/A maddesine dayalı olarak, dava şartı kapsamında arbuluculuğa başvurulması için yasal zorunluluk bulunmamaktadır. Çünkü; bu zorunluluk, iflas tasfiyesinin genel paradigmasına, niteliğine ve uygulamasına aykırıdır. Ayrıca; İflas alacağının iflas idaresince bir kez reddettikten sonra, arbuluculuk sürecinde ve diğer alacaklıların katılımı olmaksızın bu kez tamamen ve/veya kısmen kabulünün masanın menfaatine bir temsil biçimi olarak da kabul edilemeyecektir.

1

**TÜRK MİLLETİ ADINA
İSTİNAF KARARI**

İstinaf incelemesi için dairemize gönderilen dosyanın ilk incelemesi tamamlanmış olmakla HMK.'nin 353. ve 356. maddeleri gereğince; dosya içeriğine ve kararın niteliğine göre sonuca etkili olmadığından duruşma yapılmasına gerek görülmeden dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda;

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

TARAFLARIN İDDİA VE SAVUNMALARININ ÖZETİ: Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davalı şirkette 01/07/2012-15/07/2016 tarihleri arasında çalıştığını, 16/02/2018 tarihli protokol ve ibra sözleşmesi ile kesinleşmiş yasal 79.137,14 TL alacağının bulunduğunu; 21/01/2019 tarihinde Gebze 4. İcra Müdürlüğü 2018/30 sayılı iflas dosyasına 79.137,14 TL işçilik alacağına ilişkin iflas masasına kayıt talebinde bulunduğunu; ancak, Gebze 4. İcra Müdürlüğü 27/06/2019 tarihli kararıyla; 21/01/2019 tarihli talebinin, "alacağın dayanağı belge asılları, hesaplama yarar bordro, banka ekstreleri veya tasdikli örnekleri sunulmadığından" alacak kayıt talebinin reddine karar verildiğini; 16/02/2018 tarihli protokol ve ibra sözleşmesinde; borçlu şirketin, şirket avukatının ve şirket kayımlarının imzaları mevcut olup, bu imzalara ilişkin borçlu şirket tarafından herhangi bir itiraz yapılmamış olduğunu; dolayısıyla,

borçlu şirketin kabulünde olan ve protokol ile kesinleşmiş bulunan 79.137,14 TL alacağın iflas masasına kaydı gerektiğini, beyan ederek; davanın kabulü ile iflas idaresince kayıt talebinin, reddedilen 79.137,14 TL davacı alacağın müflis şirketin sıra cetveline kayıt ve kabulüne karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARAR ÖZETİ :İlk derece mahkemesince yapılan yargılama ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; "...davanın HMK'nun 114-(2) ve 115-(2) maddesi uyarınca usulden reddine ...," karar verilmiştir. Bu karara karşı, davacı tarafından istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ: Davacı, istinaf dilekçesinde özetle; öncelikle tarafına tebliğ edilen "arabulucuk son tutanağının sunulması" konulu muhtıraya, süresi içinde cevap verdiğini ve ara karadan dönülmesini talep ettiğini ancak yerel mahkemenin eksik inceleme ile karar verdiğini; ayrıca, açmış olduğu işbu davanın, iflas masasına alacak kaydına ilişkin olarak açılan kayıt kabul davacısı eda davası olmayıp, para alacağı ya da tazminat konulu olmadığını; davada, bir miktar paranın ödenmesine ilişkin herhangi bir taleplerinin bulunmadığını, taleplerinin; alacağın iflas masasına kaydının yapılması ve sıra cetvelinin buna göre düzenlenmesi olduğunu; davalarının, zorunlu arabuluculuğa tabi olmadığı gibi arabuluculuğa elverişli de olmadığını; zira, iflas masasının arabuluculuk aşamasında anlaşmaya varması, alacaklarını kabul etmesi gibi bir durumunun söz konusu olmayacağını, beyan ederek; yerel mahkeme kararının ortadan kaldırılarak, bozulmasına, alacaklarının iflas masasına kaydının yapılmasına ve sıra cetvelinin buna göre düzenlenmesine karar verilmesini talep ederek, istinaf başvurusunda bulunmuştur.

DELİLLER : Gebze Asliye Ticaret Mahkemesi 2019/524 Esas – 2019/860 sayılı kararı ve tüm dosya dosya kapsamı.

İNCELEME VE GEREKÇE :

DAVA; İİK'nun 235. maddesine göre alacağın iflas masasına kayıt ve kabul istemine ilişkindir. İlk derece mahkemesince; davanın açıldığı tarih itibari ile 6102 sayılı TTK'nun (5/A) maddesi uyarınca; eldeki dava, arabuluculuğa tabi olduğundan verilen kesin mehile rağmen davacı vekili tarafından, arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılmadığına ilişkin son tutanağın aslının veya arabulucu tarafından onaylanmış bir örneğinin sunulmaması nedeniyle; HMK'nun 114-(2) ve 115-(2) maddesi uyarınca, davanın usulden reddine karar verilmiştir. İlk derece mahkemesi kararına karşı, davacı vekili istinaf yoluna başvurmuştur.

7155 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile 6102 sayılı TTK'na eklenen (5/A) maddesi; ticari davalarda, dava şartı olarak zorunlu arabuluculuğu öngörmüştür. Anılan maddenin (1) numaralı fıkrası şu şekildedir : "Bu Kanunun 4'üncü maddesinde ve diğer kanunlarda belirtilen ticari davalardan, konusu bir

miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri hakkında dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olması, dava şartıdır.” Kayıt kabul davasının hukuki niteliği ve gayesi; normal bir eda (alacak) davasıdır. Çünkü, bu dava ile, alacaklı, iflas idaresinin, alacağını (tamamen veya kısmen) haksız olarak reddettiğini iddia ederek, iflas masasının (idaresinin) bu alacağı ödemeye mahkûm edilmesini ister. Fakat, uygulamada, bu dava “kayıt kabul davası” olarak nitelendirilmekte ve dava dilekçesinde, alacaklı, alacağının sıra cetveline kayıt ve kabulüne karar verilmesini talep etmekle yetinmektedir (Y. 19. HD’nin 13/10/2005 ve 4431/10001 sayılı Kararı; Prof. Dr. Baki Kuru: İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, 2. Baskı, 2013, s:1333-1334); bu dâva, maddî hukuk ilişkilerine etkisi olan bir takip hukuku dâvasıdır (Blumenstein, s. 781: Favre, s. 304). Bu sebeple de bu dâvanın sonunda verilen hüküm sadece derdest iflâs muhakemesi bakımından kesin hüküm teşkil eder. Bu bakımdan da bu dâva alacaklı ile borçlu (müflis) arasındaki borç ilişkisini kesin olarak tesbit etmiş sayılmaz (Fritsche II, s. 153). Zira, dava alacaklı ile borçlu arasında cereyan etmiş değildir. Gerçi, müflisin alacağı kabul etmemiş olması kaydı ile, hükme binaen alacaklı tarafından masadan tahsil edilmiş olan parayı sonradan geriye alabilip alamıyacağı tartışmalı bir sorun ise de müflis, alacağın ödenmemiş kısmı için verilmiş olan aciz vesikasına karşı bütün defilerini dermeyan edebilir (Jager, 250, N. 8 sondan 2. Kısım). Bu dâva sonunda verilen hüküm ile, ihtilâflı alacağın müflisin aktif masasının tasfiyesinde (paraya çevrilmesi sonucu elde edilen paranın taksiminde) nazara alınıp alınmayacağı; ve nazara alınacaksa ne nisbette nazara alınacağı tesbit edilir (Prof. Dr. Saim Üstündağ: İflâs Hukuku [iflas, konkordato, iptal davaları], İstanbul, 1986, s:140-141). Kural olarak; iflas, külli icrayı (Generalexecution) bir başka deyişle kollektif tasfiyeyi hedef tutan bir cebri icra yoludur. İflas, iki anlamda külli icra yoludur. Bu takip yolu, bir yandan borçlunun münferit mallarını değil, aksine bütün mallarını kapsar; diğer yandan da borçluya ait olan bu mal varlığı borçlunun bir veya birkaç alacaklısı için değil, bütün alacaklıları yararına olarak tasfiyeye tâbi tutulur (Prof. Dr. Saim Üstündağ: İflâs Hukuku [iflas, konkordato, iptal davaları], İstanbul, 1986, s:1); iflasın tasfiyesine iflas dairesi başlar. İflas idaresinin henüz seçilmediği dönemde (ve basit tasfiyede), iflas masasına giren mal varlığı ile ilgili davalarda tebligat iflas idaresine yapılır. Fakat, iflas tasfiyesine devam etmek ve tasfiyeyi yapıp bitirmek görevi iflas idaresine ve alacaklılar toplanmalarına (yani iflasın özel organlarına) aittir; iflas idaresi, masanın kanuni mümessilidir; İflas Masası Türk-İsviçre Hukuku’nda hak iktisap edebilip, borç altına girebilen taraf ve dava ehliyeti bulunan “sui generis bir hukuk sujesi” teşkil etmektedir (Dr. Selçuk Öztekin: İflas Hukukunda Sıra Cetveli Prosedürü ve Sıra Cetveline Karşı Müracat Yolları, Yayınlanmamış Doçentlik Tezi, İstanbul, (Tarihsiz), s:13); başka bir ifade ile iflas prosedüründe yer alan bir icra organıdır (Prof. Dr. İlhan E. Postacıoğlu: İflâs Hukuku İlkeleri cilt:I. İflas, İstanbul, 1978, s:58-59); iflas idare memurlarının iflas organı olmaları hasebile muamelelerine karşı şikayet yolu açıktır (İİK. m. 227); bu kapsamda; iflas idaresi bir kamu görevi yapmaktadır (İsviçre Federal Mahkemesi 10.09.1968: BGE 94, III s. 95; Prof. Dr. Baki Kuru: İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, 2. Baskı, 2013, s.1305).

İcra ve İflâs Kanunu’nun 226’ncı maddesine göre; iflas idaresi masanın yasal temsilcisidir. Ancak, bu temsil yetkisi; masanın menfaatlerinin gözetilmesi ve

tasfiye ile sınırlıdır. İflas İdaresi, davayı organ olarak takip ettiği için, dava ile ilgili bütün işlemleri yapabilir; yani, bütün özel yetkilere (karş: HMK. m.74) sahiptir. Yalnız, iflas idaresinin sulh ve tahkim yetkisi sınırlandırılmıştır (İİK. m. 226/II). Şöyle ki; iflas idaresi, belli bir miktara kadar olan alacaklar (mal varlığı hakları) hakkında, doğrudan doğruya sulh olabilir ve tahkim (sözleşmesi) yapabilir. İflas idaresinin belli bir miktardan fazla alacaklar hakkında sulh olabilmesi veya tahkim (sözleşmesi) yapabilmesi için, ikinci alacaklılar toplanması tarafından, iflas idaresine bu konuda özel bir yetki verilmiş olması gerekmektedir (İİK. m. 226/II). Bu hükümde sadece sulhtan söz edilmekte ise de; kabul (HMK. M. 308) ve feragat (HMK. m. 307) bakımından da, iflas idaresinin yetkisinin sulhtaki gibi (belli bir miktar ile) sınırlı olduğu sonucuna varılmalıdır (Prof. Dr. Baki Kuru: İcra ve İflas Hukuku El Kitabı, 2. Baskı, 2013, s: 1303-1305); bu tasarruflar ikinci alacaklılar toplantısının kararını istihsal etmek zorundadır. Bu nedenle; cebri icra faaliyeti kamusal bir faaliyettir. Ve icra-iflas organlarının İİK. hükümlerini somut takibe uygulamaları idari niteliktedir; sıra cetveli prosedüründe dahi durum böyledir. İcra ve İflas Kanunu sıra cetvelinin nasıl düzenleneceği hususunda hükümler sevk etmiştir. İflas idaresi bu hükümlere uymak zorundadır; uymadığı takdirde her ilgili sıra cetvelini düzenleyen iflas idaresinin bağlı olduğu icra mahkemesine şikayet yoluna başvurabilir; örneğin, iflas alacaklı ile ilgili sıra cetveli tanzim edilirken ispatla ilgili temel kurallara uyulmaması şikayet nedenidir (Dr. Selçuk Öztekin: İflas Hukukunda Sıra Cetveli Prosedürü ve Sıra Cetveline Karşı Müracat Yolları, Yayınlanmamış Doçentlik Tezi, İstanbul, (Tarihsiz), s:93-95). Masaya kayıt ettirilen [iflas kararından önce doğan] iflas alacağının, iflas idaresince tahkik edilerek kısmen veya tamamen reddi halinde; bu kez, iflas alacaklısının, kayıt ve kabul davası açmadan önce, TTK.'nın 5/A maddesine dayalı olarak, ticari davalardan konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri hakkında dava açılmadan önce zorunlu dava şartı kapsamında arabuluculuğa başvurulması için yasal zorunluluk bulunmadığı; çünkü, yukarıdaki ayrıntılı açıklamalar kapsamında, iflas tasfiyesinin, genel paradigmasına, niteliğine ve uygulamasına aykırı bulunduğu gibi iflas tasfiyesinin kısa zamanda ve en az masrafla sonuçlandırılması ilişkin somut ilkelere de aykırı bulunduğu ve ayrıca, İflas alacağının iflas idaresince bir kez reddettikten sonra, arabuluculuk sürecinde ve diğer alacaklıların katılımı olmaksızın bu kez tamamen ve/veya kısmen kabulünün masanın menfaatine bir temsil biçimi olarak da kabul edilemeyeceği gibi davacı/iflas alacaklısının bu şekilde yeni süreçlere başvurmak zorunda bırakılması İİK.'nin 235. maddesinden doğan dava hakkını kısıtlamaktadır. Yukarıda açıklanan nedenlerle; kayıt kabul davası açılmadan önce zorunlu arabuluculuğa başvurulması yönünde bir dava şartı bulunmadığı gibi iflas idaresinin de arabuluculuk görüşmesine katılma yetkisinin bulunmadığı [farklı gerekçeleri ile benzer nitelikte kararlar: Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 23. Hukuk Dairesi'nin 11/09/2019 tarih ve E:2019/1895 K:2019/1297; Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 11. Hukuk Dairesi'nin 25/10/2019 tarih ve E:2019/1849 K:2019/1239; Kayseri Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi'nin 06/12/2019 tarih ve E:2019/89 K:2019/72); bu nedenle, davacı vekilinin istinaf başvurusunun yerinde olduğu değerlendirilmiştir.

Gerekçeli karar başlığında davalı unvanının hatalı gösterilmiş olması 6100 sayılı HMK.'nun 297-(1)-b) maddesine aykırı olup, yine dava türünün hatalı yazıldığı görülmüş ise de; mahallinde düzeltilebilir eksiklik ve hata olarak değerlendirilerek, kaldırma nedeni yapılmamış ve bu hususlara eleştiri getirilmekle yetinilmiştir.

Açıklanan tüm bu gerekçelerle; davacının istinaf başvurusunun yukarıda açıklanan nedenlerle kabulüne, kararın açıklanan gerekçeler doğrultusunda kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmesi için 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353-(1)-a)-6)-3) maddesi gereğince; dosyanın mahkemesine gönderilmesine karar vermek gerekmiştir.

H Ü K Ü M: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere ;

1-Davacının ilk derece mahkemesinin kararına ilişkin istinaf başvurularının 6100 sayılı HMK.'nun 353-(1)-a)-6)-3) maddesi gereğince; yukarıda açıklanan hususlara ilişkin olmak üzere ESASTAN KABULÜNE,

2-6100 sayılı HMK.'nun 353-(1)-a)-6)-3) maddesi gereğince; Gebze Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 24/09/2019 tarih, 2019/524 Esas ve 2019/860 Karar sayılı kararının KALDIRILMASINA,

3-Dosyanın açıklanan eksikliklerin giderilmesi için 6100 sayılı HMK.'nun 353-(1)-a)-6)-3) maddesi gereğince Gebze Asliye Ticaret Mahkemesi'ne GÖNDERİLMESİNE,

4-İstinaf eden davacı tarafından yatırılan istinaf karar harcının talebi halinde ve ilk derece mahkemesi tarafından kendisine iadesine,

5-İstinaf eden tarafından istinaf başvurusu için yapılan giderlerin, esas hükümlerle birlikte ilk derece mahkemesi tarafından yargılama giderleri içinde değerlendirilmesine

6-İstinaf incelemesi duruşmasız yapıldığından vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,

7-Kararın 6100 sayılı HMK.'nun 359-(3) maddesi uyarınca; ilk derece mahkemesi tarafından taraflara tebliğine,

8-Davacının diğer istinaf nedenlerinin kararın kaldırılması nedenine göre bu aşamada incelenmesine yer olmadığına,

İlişkin; 6100 sayılı HMK.'nun 353-(1)-a)-6) maddesi gereğince dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda oy birliği ile KESİN olarak karar verildi. 27/01/2020